

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 U 001444 10 U
Sarajevo, 04.07.2012.godine

Sud Bosne i Hercegovine u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Jadranke Brenjo, kao predsjednika vijeća, Fikreta Kršlakovića i Davora Žilića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Žanke Bajić, u upravnom sporu tužitelja „LRC Inženjering“ d.o.o. Sarajevo, ul. Derviša Numića br. 6, protiv rješenja broj: 03-1-37-3-175-6/10 od 04.06.2010.g., Agencije za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini, u upravnoj stvari utvrđivanja zakonitosti obrade ličnih podataka, na nejavnoj sjednici održanoj dana 04.07.2012. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem tuženog broj 03-1-37-3-175-6/10 od 04.06.2010.g. odbijena je žalba „LRC Inženjering“ d.o.o. Sarajevo izjavljena na rješenje Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH broj 03-1-37-3-175-4/10 od 19.05.2010.g. kao neosnovana.

Navedenim rješenjem se konstatuje da je izvršen inspeksijski nadzor u „LRC Inženjering“ d.o.o. Sarajevo radi utvrđivanja zakonitosti obrade ličnih podataka. U zapisniku o izvršenom inspeksijskom nadzoru doneseno je rješenje broj 03-1-37-3-175-4/10 od 19.05.2010.g. kojim je naloženo žalitelju da ukloni nedostatke utvrđene inspeksijskim nadzorom. Na ožalbeno rješenje, u dijelu koji se odnosi na naložene upravne mjere pod tačkom c) i e) rješenja tužitelj je uložio žalbu, a sve zbog pogrešnog tumačenja pojedinih principa rada žalitelja. Upravne mjere naložene rješenjem su da žalitelj prekine obradu ličnih podataka u Evidenciji LRC bazi podataka fizičkih i pravnih lica o kreditnim i nekreditnim zaduženjima koje obraduje bez saglasnosti nosioca ličnih podataka i iste uništi ili da pribavi saglasnosti nosilaca ličnih podataka u cilju vođenja predmetne evidencije, te da davanje ličnih podataka korisnicima vrši u skladu sa čl. 17. Zakona. Navodi se da je uslov za obradu ličnih podataka postojanje valjanog pravnog osnova, a u konkretnom slučaju da postoji saglasnost nosioca ličnih podataka. To je regulisano čl. 5. Zakona. Takodje istim članom propisane su i forma i elementi saglasnosti, te obaveza

kontrolora da čuva saglasnost za vrijeme obrade ličnih podataka za čiju obradu je ona data. Konstatuje se da je prvostepeni organ pravilno i tačno utvrdio činjenicu da žalitelj neosnovano obradjuje lične podatke u Evidenciji LRC baze podataka fizičkih i pravnih lica o kreditnim i nekreditnim zaduženjima, jer nije dokazano postojanje saglasnosti za obradu ličnih podataka u vrijeme inspekcijskog nadzora, a što nije ni osporavano u predmetnoj žalbi. Odredbama čl. 6. st. 1. tač. d) Zakona o zaštiti ličnih podataka propisano je da kontrolor može obradjevati lične podatke bez saglasnosti nosioca ličnih podataka, ako je obrada ličnih podataka potrebna za ispunjenje zadatka koji se izvršava u javnom interesu. Takodjer istim članom u tač. e) zakona regulisano je da kontrolor može obradjevati lične podatke bez saglasnosti nosioca ličnih podataka, ako je neophodna zaštita zakonitih prava i interesa koje ostvaruje kontrolor ili korisnik i ako ova obrada ličnih podataka nije u suprotnosti s pravom nosioca ličnih podataka da zaštiti vlastiti privatni i lični život.

Protiv ovog rješenja žalitelj je blagovremeno podnio tužbu s prijedlogom da se tužba uvaži, osporeno rješenje poništi i predmet vrati prvostepenom organu na ponovni postupak i odlučivanje.

U obrazloženju tužbe ističe se da se predmetni upravni akt pobija iz razloga iz čl. 11. Zakona o upravnim sporovima BiH. Na donešeno rješenje podnesena je žalba kojim su naložene upravne mjere pod tač. c) i e) zbog pogrešnog tumačenja pojedinih principa rada LRC. Irelevantna je činjenica da su subjekti sa kojima LRC zaključio ugovor o ustupanju prava na korištenje podataka dužni pribaviti saglasnost nosilaca ličnih podataka za provjeru njihove kreditne istorije, jer čl. 6. st. 1. tač. d) Zakona propisano je da kontrolor može obradjevati lične podatke bez saglasnosti nosioca ličnih podataka ako je to u javnom interesu, te ukoliko obrada ličnih podataka nije u suprotnosti sa pravom nosioca ličnih podataka da zaštiti vlastiti privatni i lični život. Žalitelj nije dokazao da su njegova ili korisnikova prava zakonita prava i interesi ugroženi. Inače, činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno. Nisu sporne konstatacije u obrazloženju od strane tužene u pogledu obrade podataka, izrade i upravljanja baze podataka, te pozivanje na zakonske odredbe i prava i obaveze iz ugovora, ali sporan je i neutemeljen zaključak da Ugovorom o ustupanju prava za korištenje podataka koji LRC zaključio sa nekim subjektom nije utvrđen javni interes, nego pojedinačni interes ugovornih strana. LRC je na zakonit način izvršio registraciju djelatnosti obrade podataka i izrade i upravljanja bazama podataka, a za automatsku obradu podataka praćenja kreditne istorije pravnih i fizičkih osoba i izdavanja kreditnih izvještaja, zatražio je i dobio u skladu sa Zakonom propisanu saglasnost Komisije za zaštitu podataka broj 07-02/04 od 23.01.2004.g. i registrovan pod br. 03/04. Uspostavljanje baze podataka, u cilju ostvarenja veće finansijske discipline, koja je u javnom interesu, prepoznata je podržana od medjunarodne zajednice, o čemu svjedoči izjava Majkl Klajna potpredsjednika Svjetske banke. Takodje o svim dešavanjima oko uspostave baze podataka LRC javnost je bila u potpunosti upoznata. Javni interes ogleda se i u broju učesnika u kreiranju ove baze podataka kojih prema listi članica ima oko 1.500. Takodjer, tužena je izgubila iz vida činjenicu da je osnov djelatnosti obrade podataka o kreditnim i nekreditnim zaduženjima fizičkih i pravnih lica ugovor, a ugovorima prezentiranim inspektorima i priloženi uz zapisnik, uspostavljen je ugovorni odnos pravnih lica i žalitelja. Takodjer, tužena je izgubila iz vida činjenicu da se radi o specifičnom odnosu uspostavljenom između ugovarača i žalitelja i druge ugovorne strane kao učesnika kreditno – pravnog odnosa i kreditora. Ne radi se o obradi ličnih podataka, jer se lični podatak i finansijska zaduženost obradjuje uz saglasnost podataka koju potpisuje prilikom aplikacije lice kod uspostavljanja kreditnog odnosa sa bankom. Sporan je i neutemeljen zaključak da je shodno zakonskim propisima žalitelj dužan pribaviti saglasnost nosioca ličnih podataka pa da se ovakvim načinom obrade bez pribavljanja ove saglasnosti, ugrožavaju prava nosioca

podataka čime se povredjuje pravo na privatni i lični život istog. Dakle, nije povrijedjen zakon niti je izvršena povreda odredaba materijalnog prava, jer se obradom ovih podataka - finansijska zaduženost, ne vrijedja ni jedan od zakonom definisanog i zaštićenog aspekta fizičkog, fiziološkog, mentalnog, ekonomskog, socijalnog i kulturnog identiteta tog lica. Tužitelj posebno ukazuje da je nepravilan zaključak o postupanju tužitelja suprotno odredbama čl. 5 i 17. Zakona o zaštiti ličnih podataka.

U odgovoru na tužbu tužena je predložila da se tužba odbije.

Sud je ispitao pravilnost i zakonitost osporenog rješenja u granicama odredbe čl. 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („Sl. Glasnik BiH“ br. 19/02 do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu presude iz slijedećih razloga:

Zakonom o upravnim sporovima BiH („Sl. Glasnik BiH“ br. 19/02 do 74/10) u odredbi čl. 2. regulisano je načelno pitanje legitimacije za pokretanje upravnog spora i uslovi pod kojima razne kategorije pravnih subjekata mogu pokrenuti upravni spor. Prema odredbi Zakona o upravnim sporovima BiH, pravo na pokretanje upravnog spora ima građanin ili pravna osoba, ako je konačnim upravnim aktom povrijedjeno neko njihovo pravo ili neposredni lični interes zasnovan na zakonu.

Iz spisa predmeta proizilazi da je rješenjem tužene od 19.05.2010.g. u tač. 1. naloženo tužitelju „LRC“ Inženjering d.o.o. Sarajevo da ukloni nedostatke utvrdjene inspekcijskim nadzorom iz oblasti zaštite ličnih podataka i to pod: a) da uspostavi i vodi evidenciju o zbirkama ličnih podataka u skladu sa čl. 13. Zakona o zaštiti ličnih podataka, b) da Evidenciju o zaposlenim radnicima vodi u skladu sa Zakonom o evidencijama u oblasti rada („Sl. List SFRJ“ br. 17/90 i „Sl. List RBiH“ br. 2/92), te c) da prekine obradu ličnih podataka u Evidenciji LRC bazi podataka fizičkih i pravnih lica o kreditnim i nekreditnim zaduženjima koji obradjuje bez saglasnosti nosilaca ličnih podataka i iste uništi ili da pribavi saglasnosti nosilaca ličnih podataka u cilju vodjenja predmetne evidencije, te d) da donese Plan sigurnosti podataka kojim se određuju tehničke i organizacione mjere za sigurnost ličnih podataka u skladu sa čl. 11. st. 4. Zakona, te e) da davanje ličnih podataka korisnicima vrši u skladu sa čl. 17. Zakona, te f) da uspostavi i vodi posebnu evidenciju o ličnim podacima koji su dati na korištenje korisniku ličnih podataka i svrsi za koju su lični podaci dati u skladu sa čl. 17. st. 5 Zakona, te uspostavi i vodi evidenciju o odbijenim zahtjevima nosilaca podataka u skladu sa čl. 26. Zakona. Tačkom 2. dispozitiva rješenja odlučeno je da je Kontrolor dužan izvršiti naložene mjere najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, a tačkom 3. dispozitiva odlučeno je da Kontrolor dužan izvršavati naloženu mjeru pod tačkom e) u narednom periodu. Tačkom 4. dispozitiva rješenja odlučeno je da je o preduzetim mjerama kontrolor dužan obavijestiti Agenciju za zaštitu ličnih podataka u BiH, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

I po ocjeni ovog suda pravilan je zaključak tuženog organa kada su konstatovani nedostaci u obradi ličnih podataka, jer je na osnovu Naloga za inspekcijski nadzor broj 13-1-37-3-175-2/10 od 14.04.2010.g. izvršen redovan inspekcijski nadzor u „LRC Inženjering“ d.o.o. Sarajevo, pa je utvrdjeno da Kontrolor nije uspostavio a i ne vodi Evidenciju o zbirkama ličnih podataka u skladu sa čl. 13. Zakona. Prema zapisniku i tač. 1.3. utvrdjeno je da kontrolor vodi zbirke ličnih podataka kako je to i konstatovano u tom zapisniku i da je neposrednim uvidom inspektora u Knjigu udjela utvrdjeno da je ista strukturirana po sadržaju koji je faksativno nabrojan tim zapisnikom. Naime, Zakonom o privrednim društvima utvrdjeno je da kontrolor vodi Knjigu udjela prema čl. 326. Zakona o privrednim društvima i u skladu sa propisanom sadržajem. Konstatovano je nakon izjava

odgovornog lica, a navedeno u tač. 1. 2. zapisnika da kontrolor nije uspostavio Evidenciju o zbirkama ličnih podataka u skladu sa čl. 13. Zakona. Članom 13. Zakona regulisano je da svaki kontrolor treba da uspostavi i vodi evidenciju o zbirkama ličnih podataka sa osnovnim informacijama o svakoj pojedinoj zbirci ličnih podataka, a prema čl. 14. tog Zakona, kontrolor je dužan da podatke iz evidencije dostavlja Agenciji radi objedinjavanja u Glavni registar. Način vođenja ove evidencije, kao i dostavljanja podataka iz evidencije Agencije, propisan je Pravilnikom o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama ličnih podataka („Sl. Glasnik BiH“ br.52/09). Sastavni dio navedenog Pravilnika jeste obrazac evidencije koju je kontrolor dužan popuniti. Upravo iz ovih razloga odlučeno je kao u dispozitivu donesenog rješenja.

Kako proizilazi iz date analize Zakona o evidencijama oblasti rada i Pravilniku o radu utvrđeno je da je kontrolor postupao suprotno principu obrade ličnih podataka koji je propisan u čl. 4. tač. a) zakona, a to je da se lični podaci obrađuju na pravičan i zakonit način. Radi toga je i odlučeno da kontrolor ispravi utvrđenu nepravilnost tako da će Evidenciju o zaposlenim radnicima voditi u skladu sa Zakonom o evidencijama u oblasti rada i čl. 69. Pravilnika o radu.

Nadalje, utvrđeno je da je „LRC Inženjering“ kontrolor ličnih podataka u pogledu predmetne evidencije, jer odgovornom licu nije bilo poznato da li je „LRC Inženjering“ kontrolor ili obradivač ličnih podataka. Naime, uvidom u Rješenje Kantonalnog suda Sarajevo broj UF/I-4434 od 17.08.2000.g., te Rješenje Općinskog suda Sarajevo o registraciji broj 065 O Reg 09 003191 od 17.04.2010.g. i Statuta „LRC Inženjering“ d.o.o. Sarajevo broj 8/2005 od 01.09.2001. g. Utvrđeno je da je djelatnost „LRC Inženjering“ d.o.o. Sarajevo, obrada podataka, te izrada i upravljanje bazama podataka. Dakle, „LRC Inženjering“ je kontrolor jer obrađuje lične podatke u svoje ime, a da subjekat sa kojim zaključi ugovor o ustupanju prava za korištenje podataka, predstavlja izvor dobijanja podataka. Obrada ličnih podataka vrši se u skladu sa Statutom društva i registrovanom djelatnosti, a na osnovu ugovora o ustupanju prava za korištenje podataka, koje kontrolor zaključuje sa raznim subjektima i to bankama, mikrokreditnim organizacijama, leasing kompanijama, osiguravajućim društvima, javnim komunalnim preduzećima, vladinim institucijama i opštinama, agencijama i udruženjima, penzionim fondovima i međunarodnim organizacijama. Tako, nakon uvida u Ugovor o ustupanju prava za korištenje podataka od 30.09.2004.g. koji je zaključen sa Tuzlanskom bankom, utvrđeno je da je čl. 7.Ugovora regulisano da Tuzlanska banka preuzima odgovornost da za svakog provjerenog aplikanta ili žiranta ima potpisanu saglasnost za izdavanje kreditnog izvještaja.

Dakle, utvrđeno je da kontrolor nije dokazao postojanje saglasnosti za obradu ličnih podataka u vrijeme inspeksijskog nadzora, pa da iz tog razloga proizilazi da je obradu ličnih podataka vršio bez pravnog osnova i radi toga je naloženo pravilno da je potrebno da pribavi saglasnost nosioca ličnih podataka koje će imati sve elemente koje su navedene u čl. 5. Zakona, a to je da može obradivati lične podatke samo uz saglasnost nosioca podataka, a s tim da ta saglasnost mora biti data u pismenoj formi, potpisana od strane nosioca podataka, da ima tačnu naznaku podataka u vezi sa kojima se saglasnost daje, te sadržavati ime kontrolora, svrhu i period na koji se saglasnost daje.

Takodjer, kontrolor nije donio plan sigurnosti podataka kojim se odredjuju tehničke i organizacione mjere za sigurnost ličnih podataka u skladu sa čl. 11. st. 4. Zakona. Konstatovano je da Plan ne sadrži sve organizacijske i tehničke mjere za sigurnost ličnih podataka, pa radi toga taj se Plan ne može prihvatiti kao Plan sigurnosti kojim se odredjuju tehničke i organizacione mjere za sigurnost ličnih

podataka. Pravilnikom o načinu čuvanja i posljednjim mjerama tehničke zaštite ličnih podataka („Sl. Glasnik BiH“ br. 67/09) bliže su propisani način čuvanja i posebne mjere tehničke zaštite ličnih podataka, jer čl. 6. tog Pravilnika navedeno je da Plan sigurnosti podataka mora da sadrži organizacijske i tehničke mjere kojima će se osigurati principi povjerljivosti, integriteta, raspoloživosti, autentičnosti, transparentnosti i mogućnosti revizije. Isto tako konstatovano je i naloženo rješenjem da kontrolor ne vrši davanje ličnih podataka korisnicima u skladu sa čl. 17. Zakona. Zapisnikom u tač. III.3. konstatovano je da odgovorna osoba vrši razmjenu podataka iz Evidencije na osnovu ugovora o ustupanju prava za korištenje podataka koji kontrolor zaključi sa različitim subjektima, a pristup podacima u predmetnoj evidenciji da se ostvaruje uz uslov reciprociteta. Neposrednim uvidom inspektora u čl. 8. Ugovora o ustupanju prava za korištenje podataka od 30.09.2004g. zaključen sa Tuzlanskom bankom utvrđeno je da će se sistem razmjene informacija vršiti preko Web bazioniranog sistema, na principu reciprociteta. Odredbama čl. 3. st. 1. alineja 5. Zakona, te čl. 17. Zakona propisana je obrada ličnih podataka, te uslov i način davanja ličnih podataka korisniku. Iz svega proizilazi takodjer da je pravilno tužena naložila i konstatovala da je kontrolor postupao suprotno odredbama čl. 5 i 17. Zakona, jer je razmjenu ličnih podataka vršio bez saglasnosti nosioca ličnih podataka, a samo na osnovu zaključenog ugovora sa korisnicima ličnih podataka. Takodjer kontrolor nije uspostavio i nije vodio evidenciju o ličnim podacima koji su dati na korištenje korisniku ličnih podataka i svrsi za koju su dati za sve zbirke ličnih podataka, a niti je uspostavio i nije vodio evidenciju o odbijenim zahtjevima nosilaca podataka u skladu sa čl. 26. Naime, konstatovano je da kontrolor vodi evidenciju za „LRC“ baza podataka fizičkih i pravnih lica o kreditnim i nekreditnim zaduženjima, ali ne i za Evidenciju o zaposlenim radnicima i Knjigu udjela, a što je odredbama čl. 17. st. 5. Zakona propisano kao obaveza.

Postupak utvrđivanja odgovornosti, kako to proizilazi iz podataka u spisu, navodima tužitelja u tužbi nije doveden u sumnju kao niti zaključak tužene koji je donesen u tom pravcu. U osporenom i prvostepenom rješenju navedeni su razlozi o odlučnim činjenicama i dokazima provedenim u postupku, pri čemu je tuženi organ u obrazloženju drugostepenog rješenja dao ocjenu svih navoda žalbe, pa su neosnovani prigovori tužbe koji se odnose na povredu Zakona o upravnom postupku BiH.

U konkretnom slučaju Sud nije odlučivao o prijedlogu tužitelja za odlaganje izvršenja osporenog rješenja, prije svega iz razloga što je uvidom u presudu ovog suda broj:S1 3 U 0001889 10 U od 06.10.2010. godine, utvrdio da je rješenjem tuženog broj:03-1-37-3-175-9/10 od 06.08.2010.godine, odbijen zahtjev tužitelja za odlaganje konačnog upravnog akta koji je predmet ovog spora, a ovaj sud je odlučujući o tužbi tužitelja, protiv navedenog akta tužbu odbio kao neosnovanu, pa time nisu ispunjene procesne pretpostavke iz člana 18. stav 4. Zakona o upravnim sporovima BiH, za odlučivanje o navedenom zahtjevu tužitelja.

Iz svega izloženog ovaj sud je primjenom čl. 37. st. 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima BiH, odlučio kao u dispozitivu presude.

ZAPISNIČAR
Žanka Bajčić

